

LBRIS

We know
books

Ion Gavrilă Ogoranu

Brazii se frâng, dar nu se îndoiesc

**Rezistența armată anticomunistă
din Munții Făgărașului**

Volumul 1

**EDITURA SÂNZIANA
BUCUREȘTI
2020**

Cuvânt înainte	7
"Până aici democrația, de aici Mănășturul"	9
Vizite prietenești	11
"Trăiască Petru Bumbac, care a adus groaza în țară"	16
Viața universitară	20
O lecție data studenților	30
Lecții de communism	34
Alegerile din 1946	39
"Să ardem ca o flacăra, măcar, dacă nu putem învinge."	
Să nu murim cu o zi înainte de a fi nevoie de noi"	44
Întoarcerea în Frății	51
Timpul se grăbea mai tare ca noi	58
Se apropia dictatura proletariatului	60
Prima zi în afara legii	65
La Brașov. Aveți un prieten la poliție?	69
A doua oară la Brașov	75
"Dritte teil" (a treia parte)	77
Cum mi-am cerut cu mâna mea	
condamnarea la moarte	82
Invitat la cabinetul de partid	85
Drumul spre casă	91
Câteva luni ascuns	98
Biserica dărâmată	106
Se strâng rămășițele	108
Ne-am urcat la munte	117
Viața de tabără	123
"Cuncă-te, tată, cuncă-te"	131

Vine iarna	134
Anul 1950	142
Căpitanul Mare	149
Vi se întinde o capcană	153
Eu îmi cunosc caii	155
Domnule Petrică, sunt unii aici care zic că ei sunt arnăuțoii	159
Din vârful, unde-s regine furtuna și cremenea	162
Profesorul Mihai Novac și grupul celor 40	168
Foaie verde foi mărunte	172
De când mama m-a-mbăiat	173
"Naiba să vă ia, dar fără voi nu pot trăi"	175
Liniștea dinaintea furtunii	177
Bănuieli foarte grave	179
Iartă-mă, părinte Ghindea	183
Noiembrie 1950. Al doilea dezastru	185
Primul căzut: Marcel Cornea	188
Silviu Socol	191
Dragul mamei, drag!	193
Mogoș-Mazilu	196
Cine ne-a vândut?	197
Familia Mureșan din Dăișoara	201
1951	203
Tot prin munți	210
Întâlnirea de la "căprioare"	222
Bățul de corn	224
Și Fileru pleacă în munți	241
Fulgeră în munții Făgărașului și tună în obcinile Bucovinei	243

Drumuri încâlcite	246
Cri... Cri... Cri... Iarna... Cri...	250
De ce ai făcut asta, părinte A.?	252
Un rău nu vine niciodată singur	256
Ne-am dat foc la bordei cu mâna noastră	265
Carpatinului îi stă bine cu zăpada sa	269
Măi băieți, voi știți că eu am carnet roșu?.....	275
Eu am greșit, eu plătesc	279
De Boboteaza veche, cerul s-a aprins a doua oara	282
Andrei, nu eu te-am vândut!	287
Și cânele țiganului iese din iarnă, dar numai pielea lui știe cum	290
Iarna în șop	293
Și eu era să fiu ca dumneata	294
Colhozul "partizanilor"	296
Legătura cu Consiliul Național Român din Franța	297
De ce trebuie să citești "Luminița"	299
Familia Cristian	301
Un pic de istorie	303
Lenuța Faina	306
1952. La coliba arnauțoilor	312
Pentru o oră am fost cu toții "sfinți"	315
Cum am petrecut "maialul" cu Victor în poiana narciselor	319
Tot pățitu-i priceput	322
"Încotro șovăi, tot de belea dai"	324
Pe drumul lui Stalin voioși ne-avântăm	326
Puteam trage în voi!	328
Mai târziu am aflat că la comandă a fost Nicolae Ceausescu	329

Ciocnire pe Moldoveanu	334
Mai există un colț din Regatul României ce nu și-a plecat capul înaintea comunismului?	339
Bradul, când se usucă, se înroșește, iar molidul se scutură	341
Ultima noapte de dragoste	344
Tara Oltului	351
Avionul american	353
Dacă vrei să nu te mânce lupul, ascunde-te în vizuina lui	356
Doi bărboși mor în lacul Urlea	363
Cum trec cinci luni din viață	365
1953	371

"Până aici democrația, de-aici Mănăsturul"

Deschiderea noului an universitar 1945-1946 la Facultatea de Agronomie din Cluj s-a făcut după vechea tradiție de dinainte de război, cu slujbă religioasă oficiată de către un preot din Mănăstur și în prezența unor invitați de onoare. Au participat la festivitate ambii episcopi români, Iuliu Hossu și Nicolae Colan, generalul Atanasiu, consulul englez și o mulțime de locuitori, țărani și târgoveți din Mănăsturul românesc, din care simțeam că făceam și noi, studenții, parte. Era o însuflețire generală. Facultatea se întorcea după cinci ani de refugiu de la Timișoara, unde trăise tot timpul cu dorul întoarcerii la vechea matcă. A vorbit decanul, a vorbit un student, a vorbit apoi un țăran mănășturean cu vorbe puține, pe care le rețin și acum: "Bine-ați venit, dragii mei, că ne-a fost urât fără voi!" S-a cântat, s-a ținut de vreo trei ori Imnul regal. Era atâta înălțare sufletească, atâta duioșie pornită de la toate cadrele universitare (profesori, asistenți, laboranți), cu ochii strălucind de lacrimi și de emoție, ce ne cuprindea treptat și pe noi, studenții, care nu fusesem niciodată la Cluj. Luați de avântul momentului, uitasem că mai exista pe lume un guvern Groza, că numai la câteva sute de metri se aflau unități ale armatei roșii și că întreg Clujul era condus și administrat de "Partidul Comunist din România" și că, de la primii pași făcuți în Cluj, am fost primiți cu dușmănie. Gândurile ni se îndreptau spre viitor, spre un viitor luminos pentru România, ai cărei copii ne simțeam a fi.

Eram prima unitate de învățământ superior ce se întorcea acasă, mai mult cu sufletul. Aparatura laboratoarelor, mobilierul, nu puteau fi aduse încă. Sălile de cursuri erau pline de moloz, geamurile sparte, curtea murdară. Am pus cu toții mâna pe unelte

LIBRIS | We know books

și am făcut curățenie. Studenții dormeau pe paie în cămin, unde ne înghesuisem cu toții. Profesorii nu-și putuseră găsi locuință în oraș și se așezară cum putură în clădirile din jurul facultății, cu familiile lor. Asistenții necăsătoriți se aciuiră în mansardele de deasupra clădirii principale. Severii profesori, cum îi cunoscusem la Timișoara, se transformaseră în prieteni și părinți, cu care te întâlneai zi de zi, ceas de ceas, la cursuri, la masă (mâncau și ei la cantina noastră), la lucrări practice și la discuții și povești în serile calde pe băncile din parcul din curtea facultății. Se crease o adevărată atmosferă de familie, care mai dăinuia încă în anul 1948, la dezmembrarea facultății. Așa se explică de ce doi dintre profesori, Martinovici (de economie agrară), cel care își împărțea leafa studenților, așa ca să nu se știe, motivând că el e singur și bătrân, și Mihail Șerban (de economie politică), fost ministru în Consiliul dirigent de la Alba-Iulia, cel care până în ultima zi de curs nu pregeta să atace de la catedră totalitarismul comunist, care, dacă se va instaura în țara noastră, va aduce aceeași noapte ca și în Rusia, ambii murind, au lăsat cu limbă de moarte să fie îngropați în grădina facultății, să rămână pe veci în mijlocul studenților.

Și era nevoie de această atmosferă, pentru a putea face față valului de ură cu care ne înconjurau autoritățile din Cluj. Aici, după îndepărtarea frontului, toate bandele de zdrențăroși care își făcuseră de cap sub stăpânirea lui Horthy se vopsiseră peste noapte în cei mai înflăcărați comuniști, socialiști și madosiști; puseră mâna pe toată viața economică (economatele de tristă amintire), politică și socială din oraș, se purtau dușmănos și arogant, încurajați de autoritățile de ocupație sovietică din localitate. Mai ales în poliție își găsiseră acești declasați locul - de la șefi până la ultimul polițai. Șeful guvernului, Petru Groza, venit la Cluj, a consfințit această situație și, de la vizita lui, starea a devenit și mai încordată. Până la venirea noastră, rezistența

LIBRIS | We know books

românească era dusă de mănăstureni, care nu puteau pricepe cum, acum când Ardealul era eliberat, să mai fie siliți să îndure aceleași umilințe ca sub horthiști. Uneori, pe Calea Moșilor se dădeau adevărate bătălii de stradă între polițiști (ajutați de niște indivizi dubioși) și mănăstureni (ajutați de studenții noștri). Cu vremea se stabilise un echilibru de forțe chiar în fața porților de fier ale facultății noastre. Singur sau în grupuri mici, nu puteai îndrăzni să mergi în oraș, mai ales seara, dar nici picior de polițai nu îndrăznea să intre în Mănăstur. În aceste condiții a apărut pe zidurile clădirii istorice, unde în 1437 s-a făcut armistițiul dintre răsculații țărani și nobilii maghiari, inscripția: „Până aici <<democrația>>, de-aici Mănăsturul”, inscripție prin care oamenii acestui colț de țară băgau în aceeași oală guvern, comuniști, polițai, armată străină de ocupație și toate minciunile și relele, cu care Dumnezeu avea să ne pedepsească pe noi românii, cine știe pentru cât timp. Astăzi, în 1989, Mănăsturul nu mai există. Gospodăriile și căsuțele cu grădini și pomi au fost distruse de buldozere.

Oamenii au fost împrăștiati cu ură în blocurile de beton cenușiu ale orașului. Preoții și călugării de la mănăstirea "Calvaria" au fost arestați și duși cine știe unde. Singură biserica mănăstirii mai străjuiește pe un dâmb cu râpi galbene, gata-gata să se prăvale, ca un Crist răstignit și învechit de vânturi și ploii, imagine simbol al unui întreg popor batjocorit și uitat.

Vizite prietenești

În acest timp, Facultatea a fost vizitată de oaspeți străini. Primul a fost academicianul sovietic Tîțîn, cel care reușise, se spunea, să creeze un hibrid între grâu și pir. Tîțîn semăna extraordinar cu Stalin. A vorbit despre hibridul lui cu rădăcini ca

pirul și spic ca grâul, care, odată semănat, dădea producții nemaipomenite, fără să mai fie nevoie a-l mai semăna an de an. Prezicea că, atunci când cultura lui va fi extinsă în Uniunea Sovietică și în țările "frățesti", belșugul de pâine nu va cunoaște margini. Ne miram numai că nu adusese cu el vreo câteva spice să le vedem și noi cum arată. Rămânea deci să-l credem pe cuvânt și, până una alta, fiind vremea mesei, l-am invitat să prânzească cu noi, lucru ce l-a primit bucuros. Și-a ales singur locul la masă între două studente, s-a servit fără mofturi din sărăcăcioasa noastră mâncare. Ne-a lăudat foarte mult berea (singura băutură, de care făcusem rost cu mare greutate) și, ca dovadă că spune adevărul, a băut vreo câteva sticle și, înfierbântându-se, a poftit să-i cântăm ceva. I-am cântat cântecele studentești și populare care ne-au venit în minte. L-am rugat la rându-ne să ne cânte și dânsul, lucru ce l-a făcut fără multe rugăminți. A cântat un cântec popular rusesc, frumos, dar atât de tare că vibrau geamurile. Ne-a mărturisit că se simte întinerit între noi, a strâns mâna celor din jur, a sărutat studentele și, în urările noastre, a plecat să cultive mai departe hibridul peren, cu rădăcini de pir și spic de grâu, spre fericirea omenirii înfometate.

În timp ce noi petreceam cu academicianul Tițin în sala de mese, afară se petrecu un incident neașteptat. Pe fațadele principalelor clădiri ale Facultății apăruseră ca din senin vreo șapte drapele maghiare. Fluturau în vânt, în timp ce în curtea Facultății se plimbau cu bastoanele de cauciuc vreo zece polițai. Primul care le văzu a fost profesorul de chimie, Bodea. Ca să nu producă zarvă, a venit în sala de mese și calm a rugat să iasă zece studenți. Crezând că-i vorba de ceva de ridicat ieșiră cam zece ce se credeau mai solizi. "Luați cozile acestea de mătură și veniți după mine!". La ieșire așteptau polițiștii cu bastoanele în mână poruncind să nu iasă nimeni afară, sub motiv că ei au misiunea de a-l proteja pe

LIBRIS | We know books

Tițin. Când zăriră și studenții steagurile, năvăliră afară orbește și în câteva minute curtea fu golită de nepoștiți. A urmat doborârea steagurilor, lucru greu, căci ușile erau încuiate și mânerele zarurilor erau legate la curentul electric. A trebuit oprit curentul și ușile scoase din țâțâni. Steagul de pe poarta principală a fost doborât încă în timpul încăierării de profesorul Bodea. "Cădeți, domnule profesor!", i-a strigat un student. "Vreau să-l dobor cu mâna mea", a răspuns profesorul. De câte ori am privit poarta masivă de fier, n-am înțeles cum firavul profesor a reușit să se cațere prin împletiturile de fier forjat. După cum am aflat ușor mai târziu, isprava era făcută de câțiva din puținii colegi maghiari. A trebuit să le recunoaștem și o oarecare istețime. Se urmărea ca steagurile să fie văzute de Tițin când va pleca. Dar, în situația în care era Tițin la ora aceea, mă îndoiesc că mai era în stare să observe că drapelurile erau maghiare și nu românești, de cumva va fi știut sau l-ar fi interesat ce culori avea drapelul românesc sau maghiar.

După plecarea lui Tițin, când s-a aflat povestea cu steagurile și cine erau vinovații, studenții s-au umplut de mânie. Nu știu ce se putea întâmpla, dacă am fi fost lăsați de capul nostru să dăm frâu indignării. Dar au venit decanul Buia, profesorul de matematică Curea, Martinovici și Bodea și ne-au convins că cea mai mare răzbunare a unor oameni superiori, cum trebuie să fim noi, e să nici nu amintim acest incident. "Purtați-vă ca și când nu s-ar fi întâmplat nimic. Căutați să-i înțelegeți și voi pe ei. Arătați-le dimpotrivă prietenie." Nu ne-au lăsat până nu le-am promis că așa vom proceda. Ni s-au adresat mai ales nouă, din anul II, de unde erau studenții maghiari cu pricina și mă bucur și acum că le-am ascultat sfatul, cu toții, fără nici o excepție.

Pe colegii maghiari îi găsisem la Cluj, rămași din fosta agronomie maghiară, în număr de 10-12. N-aș putea spune că ne

LBRIS

We know
books

Ion Gavrilă Ogoranu

Brazii se frâng, dar nu se îndoiesc

**Rezistența armată anticomunistă
din Munții Făgărașului**

Volumul 2

**EDITURA SÂNZIANA
BUCUREȘTI
2020**

1953	5
O propunere de necrezut	7
Vă ordon: fugiți!	8
Roșu-roșu, negru-negru, verde-verde	11
Nu-i dracul așa de negru, cum ne speriem noi de el	13
De Sfântul Ilie	15
Iermolaie	23
Blesteme	27
Prietenii miliției	29
Oameni care râd	30
Cine nu învață dintr-o greșală, cu siguranță că o va repeta	32
Cum tunetul ajunge înaintea fulgerului	35
Ion Cristian și nenea Trandafir	38
Vai de mine, oameni buni, că eu am văzut de-ăia	41
Am fost, am luat, am plecat	43
Către voi, nevlegilor	47
Ciocnirea de pe Arpășel	50
Înapoi în zona de foc	54
Noaptea cea mai lungă	56
Bordeiul din muntele buzduganul	60
Cântec pentru 13 frați căzuți	64
Grupul Săplăcan	66
Înzăpeziți în Comisul Mic	67
Ca la noi acasă	74
1954 Între Râu și Râuleț	77
Ultima consfătuire a tuturor	83
Nu ne plăceau munții de aici	85
Ciocnire la izvoarele Topologului	88
20 august 1954	93

Dragă moșule,	96
Ciocnire la Rucăr și întâlnire la Voivodeni	101
Alte drumuri închise	105
În Avrig, după vești	107
Bordeiul de la Dumbrăvița	110
Întâlnirea de la stejar	112
Fugi, pentru Dumnezeu!.....	115
Dumitru Moldovan.....	118
Două copile fac agricultură	124
Două nuiele de alun	125
Pe Pârâul Crucii	131
Știi când pleci, dar nu știi când te întorci	133
În Țichindeal	136
Nici o urmă	140
Alungați spre nord	144
Biserica din pădure	147
Asta ți-e pâinea mă?.....	149
Drumuri cu foame	152
Drumul la Cluj, la Mihai Maga	158
Vânzarea	161
Dați să iscălim	165
În fața securității	167
“E tragedie înălțătoare când biruiți oștenii mor”	173
Și Fileru pleacă în Grecia	176
În drum spre Grecia	179
Transport pentru eternitate	184
Când bate vântul	195
Mlaștina deznădejdiei (singur)	197
Cosma	197
Cum au trecut anii	198
Moara cu noroc	204

Martorii anilor	207
În țara noastră sunt mai multe cozi de topor	212
Cum le potrivește Dumnezeu	220
Tată, te caută pe tine!	222
Mamă, ce semne a avut copilul dumitale?	225
Drumuri bănațene	230
"Eroului" îi stă bine cu moartea sa	239
Am fost silit să plec	243
Dragă Ioane, ce te caută!	244
Ca Robinson Crusoe, dar mai rău	249
Bună ziua, domnule Gavrilă!	258
Șase luni la securitate	266
Crime contra umanității	277
Mi-am scris cu mâna mea testamentul	281
Întreabă Kissinger de dumneata	285
Invitat la camera nr. 7	290
Asta înseamnă libertatea?	292
Chemat la Brașov	300
Tovarășul Pop repară lădițe de seră!	303
Trimis la manole vlad ca să-l descos	305
În sfârșit, cu buletin pe numele meu	311
Șomer aproape un an	313
O vară în padina păucii	316
Am înaintat în grad	319
Oamenii de la capătul grajdului	327
Noi, locuitorii comunei Sântimbru... ..	330
1989. O stafie umblă prin Europa	337
Ajun de Crăciun în București – 1989	339
Cea mai grea situație	348
Dragi studenți necunoscuți	349

1953

A fost anul în care, fără să vrem anume, am purtat Securitatea cel mai mult după noi și am ieșit cu bine din toate. Întalnirea de primăvara - cu Brâncoveanu, Ilioi și Gelu Novac - o aveam în "Pădurice", la Drăguș, pe ziua de 1 mai. Dar ne-am întâlnit încă pe drum. Înaintam tăcuți pe la poalele pădurii, când, la nici cincizeci de metri alătura, auzirăm zgomotul unor prăbușiri pe teren accidentat. Am făcut și noi cam același lucru: ne-am trântit la pământ, cu armă pregătită și cu degetul pe trăgaci. Ne așteptam să auzim rafale de pistol, și nu veneau. Trecuserăm un șanț; în șoaptă, le-am cerut celorlalți să ne retragem acolo. Am scos semnalul de recunoaștere și ni s-a răspuns la fel. Pentru mai multă siguranță, am strigat: Brâncoveanu! și acesta a răspuns: Moșu!

Ne-am îndreptat unii spre alții și ne-am îmbrățișat. I-am speriat cu bărbile noastre, nu se așteptau la astfel de extravagante. Împreună ne-am dus la întâlnirea cu ceilalți, "la lupi", la Copăcel. Doamne, ce bucurie era fiecare regăsire a tuturor! Pentru o vreme, deveneam copii, se făceau glume, de data asta - pe seama bărbilor noastre, ori rememoram întâmplări hazlii din timpul iernii. Am devenit dintr-o dată gravi, cât ce-am început să discutăm situația noastră. Ce drumuri ni se deschideau în viitor și ce trebuia să facem în vară. Iernasem bine. În nici o primăvară nu ieșisem ca acum. Făcând mișcare iarna, am devenit rezistenți, urcușul unei coaste era un fleac. Deși de cinci ani în munți, stăteam cum trebuie cu moralul.

LIBRIS | We know books

Perspective? Desigur, moartea lui Stalin va aduce schimbări în Rusia. După buna tradiție bolșevică, era de așteptat o luptă pentru putere între urmașii lui Stalin, ceea ce putea aduce ceva asemănător și la noi. Schimbările din Rusia i-ar putea tenta și pe americani să fie mai activi în partea aceasta a Europei.

În iarnă se vorbea la Vocea Americii (și toți am avut radio cu galenă) că iugoslavii înapoiau pe toți românii trecuți la ei. Pentru fiecare român predat, sârbii primeau un vagon de sare. Trecerea peste graniță n-a mai susținut-o nici unul în acest an. Rostul nostru îl vedeam tot în a-i purta pe securiști după noi. Să mai existe un colț de țară liber de comunism. Trebuia însă să nu mai fim atât de temerari în a ne angaja în acțiuni periculoase, ca bunăoară cea de la Agnita. Profesorul se întreba și acum cum a fost posibil ca, oameni cu cap ce ne socotea, să ne jucăm viața pe muchia cuțitului pentru mai nimic. Pentru iarna viitoare am făcut următorul plan: trei inși, cei mai cuminți și mai prudenți, să ducă alimente într-un loc pe valea Sebeșului, unde să iernăm toți. Era vorba de Profesorul, de Ghiță și de Nelu Novac. Grija principală: să nu lase nici o urmă. Ceilalți să facă ce-or crede de cuviință și ce-or putea în munți, cât mai departe de Valea Sebeșului. Va fi bine să facă și ei depozite de alimente în altă parte. Restul mișcărilor vor depinde de acțiunile Securității. Trebuia să ne abținem de a mai intra în sate, cel puțin în cele de sub munte. Să ne folosim numai de sistemul de informații pe care-l aveam bine pus la punct în afara așezărilor.

Dar ce făcea Securitatea de nu da nici un semn de viață? Într-adevăr, nici unii n-am simțit vreo mișcare de-a lor, iar informațiile din sate arătau același lucru. Doar la câteva posturi de miliție se aflau grupe de securiști. Era deci liniște și tocmai această liniște ne pune pe gânduri mai mult decât prezența lor în vreun fel.

O PROPUNERE DE NECREZUT

Într-o seară Gelu a intrat în satul Mărgineni la niște rude de-ale lui și s-a întors la noi tare agitat.

- Măi fraților, eu acum visez sau sunt treaz? Ascultați ce propunere ne face Securitatea: să ne predăm că nu ne vor face nimic. Că până acum a fost ce-a fost, dar a sosit vremea să se ierte toate.

A urmat un hohot general de râs, dar ne-am oprit repede, îngrijorați.

- Cine ți-a făcut propunerea?

- Unchiul meu.

- Asta înseamnă că Securitatea știe că unchiul tău are legătură cu noi.

- Știe, și încă știe de mult. Unchiul cunoaște un ofițer de Securitate care-i este rudenie. Pe vremuri l-am cunoscut și eu. Acesta a aflat de mine că m-aș afla la unchiul și l-a prevenit, fără să-l aresteze. Cică ar fi dorit chiar să stea de vorbă cu mine. Atât de naivi n-am fost nici eu, nici unchiul meu. De altfel, unchiul a observat că de atunci Securitatea pândește în șură să vadă dacă mă duc la el.

- Și cu unchiul tău unde te-ai întâlnit?

- Nu m-am dus la el, ci la alt om, în celălalt cap de sat, unde a venit și unchiul.

Unii erau de părere că totul ar fi o inițiativă a acestui ofițer de Securitate.

- Nu cred că un ofițer de Securitate are îndrăzneala să ia inițiative pe cont propriu. Unchiul să nu spună că a mai avut legătură cu noi, cel mult ar putea spune de la sine: "Cum credeți că ar avea încredere că-i lăsați liberi pe ei și nu-i eliberați pe cei de tot

LIBRIS | We know books

nevinovați, ca Gema și tatăl ei și pe alții, singura vină a lor fiind numai faptul că erau rudenii cu cei fugiți?”

N-aș fi povestit acest episod dacă la Securitate, în 1976, colonelul Nagy nu mi-ar fi spus: „Ați fost niște fanatici. V-am propus în două rânduri să va predați și n-ați primit”. „Și v-ați fi ținut de cuvânt?”, l-am întrebat.

A tăcut, răspunzând într-un târziu: „Poate vă ușurați în parte situația.”

„Ne omorați prin spânzurare și nu prin împușcare, am răspuns eu”.

VĂ ORDON: FUGIȚI!

Nu-mi mai amintesc exact cum ne-am împărțit și pe unde am umblat în mai și iunie. Desigur, ca în fiecare an, am trecut Oltul și am dat de știre oamenilor noștri de acolo că am ieșit cu bine în primăvară. Tot așa, am făcut câteva “vârtejuri” prin munți. Pare-se că am ajuns până spre cabanele Plaiul-Foii, Voinea și Cumpăna. Am observat repede că la toate cabanele, atât de pe versantul nordic, cât și pe cel sudic, s-au instalat unități de Securitate de mărimea unui pluton, cu misiunea de a “apăra” cabanele. Aprovizionarea acestora o făceau cu efective de aceeași mărime.

De asemenea, am fost informați că la posturile de miliție de sub munte erau cazați securiști, între 10 și 20 de inși. Ziua dormeau, iar noaptea stăteau la pândă în apropiere de sat. Pentru control, fluierau din sfert în sfert de oră, unul după altul. La început, ne-am întâlnit de câteva ori cu ei, dar n-au deschis focul. Mai târziu, au înaintat cu pânda până spre pădure. Într-o seară, Ghiță și nu mai țin minte care așteptau în marginea pădurii să se înnopteze,

LIBRIS | We know books
când, iacătă, vine o grupă de ostași neatenți, cu armele în bandulieră și Ghiță le-a strigat:

- Mai băieți, mergeți de-aici, că nu vrem să tragem în voi!
Și băieții și-au luat drumul în altă parte.

Că să evităm totuși întâlnirile cu ei, am luat obiceiul ca atunci când călătoream pe distanțe mai mari, să mergem pe sub primele sate de sub munte și nu pe din sus de ele. Pentru a ține Securitatea în alertă, am folosit următoarea diversiune: să apărem pe potecile cabanelor, întâlnindu-ne cu turiști, de la care să ne informăm ce se întâmplă la cabane, lăsând impresia că intenționăm să le atacăm.

Nu aveam intenția să facem acest lucru, nu-l făcusem niciodată până cu un an în urmă la Bâlea, dar urmăream să le blocăm cât mai multe efective în aceste puncte, care pentru noi erau inofensive. Tot pentru asta plănuiserăm să speriem odată un convoi ce transporta alimente celor de la cabană, trăgând pe deasupra lor, ceea ce i-ar fi obligat să-și mărească efectivele convoaielor. Deci alte forțe blocate. O întâmplare a făcut ca această misiune să o execute Fileru de unul singur.

Într-o duminică ne aflam câte doi-trei pe potecile câtorva cabane, unde la o anumită ora urma să acostăm turiștii ce coborau spre poale. Împreună cu Ilioi, eram postați în spatele unei stânci, așteptându-l pe Fileru, care vroia să inspecteze o ladă de-a lui. Era pe la orele amiezii. Pe drumul de sub noi a trecut spre munte un camion cu soldați, care, după câțva timp, s-a întors gol înapoi. Curând am auzit pe vale, în sus, rafale de pistol mitralieră. Am rămas nedumeriți. Ce-ar putea fi? Fileru n-avea ce căuta acolo. Noi îl așteptam să vină din jos. Ne-am apropiat mai mult de potecă, gândindu-ne să atacăm unitatea de Securitate dacă l-ar fi adus pe Fileru prins.